

RÉSUMÉ.

Verfasser gibt neue, von ihm gesammelte Coleopteren-Arten an, und zwar:

1. neu für die paläarktische Fauna:

Lebia crux minor var. *sexmaculata* n. var. von der typischen Form dadurch abweichend, dass die Halsschildränder vorne sehr schmal, an den Seiten breiter geschwärzt sind, die 2 vorderen Flecke der Flügeldecken deren Basis nicht erreichen und die schwarze Basis an jeder Flügeldecke noch je einen rotgelben Fleck trägt. Fundort: Bolechów, Kleinpolen, VII.

Liosoma deflexum a. *brunneum* n. ab. Das ganze Tier rotbraun. Fundort: Dołzka b. Bolechów IV. VI.

2. neu für die Fauna Polens:

Lebia crux minor v. *scutellata* Letzn. Dołzka b. Bolechów, Kleinpolen, 5. IV. 1912.

Rasalia alpina a. *prolongata* Reitt. Taniawa b. Bolechów, 15. VI. 1911.

Rosalia alp. a. *multipunctata* Th. Pic. Jamerstal b. Bolechów, Juni 1917.

Caccobius schreberi a. *conjunctus* J. Müll. Lemberg 24. IV.

Alle obigen Arten in seiner Sammlung, 1 Expl. der letzten Form im Dzieduszycki'schen Museum in Lemberg.

NOWE DLA EUROPY I MAŁOPOLSKI ABERACJE MOTYLI WIĘKSZYCH (*MACROLEPIDOPTERA*)

[NEUE FÜR EUROPA UND KLEINPOLEN ABERRATIONEN VON MACROLEPIDOPTEREN]

podał

TYTUS F. KAUCKI.

Po ostatniem badaniu mych zbiorów motyli większych (*Macrolepidoptera*) Małopolski podaję niektóre aberacje (lub odmiany) u nas dotychczas nie ogłoszone, wśród nich kilka nowych i dla Europy.

Erycinidae.

NEMEOBIUS Stph.

Lucina L. nov. ab. „supra subtusque pallidior, alis posterioribus fascia media subtus supraque alba“. Nowa ta aberacja od-

znacza się białą przepaską środkową nie tylko na spodzie tylnych skrzydeł, lecz także i na wierzchu. Prócz tego jest znacznie bledszą z obu stron. Złapałem ją w maju r. 1913 w okolicy Lwowa. Nadaję jej nazwę: ab. *albofasciata*. Nowa dla Małopolski i Europy

Sphingidae.

SMERINTHUS Latr.

Populi L. ab. *rufescens* Sal. Longch. Wyróżnia się kolorem wybitnie rudo-ceglastym. Posiadam jej kilka okazów z okolicy Lwowa i innych. Nowa dla Małopolski.

Noctuidae.

AGROTIS O.

Fimbria L. ab. *brunnea* Tutt. Odróżnia się od formy głównej (jasno-gliniastej) kolorem ciemno-burakowo-brunatnym skrzydeł przednich. Nowa dla Małopolski.

Fimbria L. ab. *virescens* Tutt. Odróżnia się od formy typowej kolorem oliwkowo-zielonym lub oliwkowo-czarno-zielonym skrzydeł przednich. Nowa dla Małopolski. Ta i poprzednia aberacja pojawiają się nie rzadko obok formy typowej. Złapałem je w okolicy Lwowa wraz z okazami typowymi.

Primulae Esp. v. *conflua* Tr. Gatunek bardzo zmienny w ubarwieniu i w sygnaturze. Z pośród kilku okazów, które posiadam, jeden zgadza się z ryciną w dziele Spulera „Die Schmetterlinge Europas“, która przedstawia v. *conflua* Tr. Kolor jej ciemno-bronзовy, nakreślenia podobne. Sówkę tę złapałem w Worochcie. Nowa odmiana dla Małopolski.

BOMBYCIA Stph.

Viminalis F. v. *obscura* Stgr. Wyróżnia się od formy typowej ciemniejszym tłem skrzydeł przednich, szczególnie od nasady. Kilka okazów tej odmiany wyhodowałem wraz z wieloma typowymi okazami z gąsienic, łapanych w Worochcie w czerwcu. Nowa dla Małopolski.

HADENA Schrk.

Adusta Esp. nov. v. „multo obscurior, signaturis typicis“. Odmianę tę złapałem przez kilka lat w Jaremczu, Mikuliczynie

i Worochcie. Wszystkie okazy odznaczają się kolorem znacznie ciemniejszym od okazów łapanych nie w górach. Ponieważ definicje odmian tego gatunku sówki, znanych dotychczas, nie zupełnie zgadzają się z tą odmianą karpacką — przeto uważam za wskazane nadać jej nową nazwę v. *carpathica*. Nowa dla Małopolski, ewentualnie dla Europy.

XYLINA Tr.

Ingrica Hs. ab. (v.) *pexata* Grote. Aberację tę wyhodowałem wraz z kilkoma okazami typowymi z gąsienic, łapanych w Worochcie na *Alnus incana* DC. Odznacza się mocno ciemnym, prawie czarnym tłem skrzydeł przednich, nieco także i tylnych, a tylko plamy nasadowe przednich skrzydeł i obwódki plam nerkowej i krągłej, jakoteż prążka falista pozostają jasne. Nowa dla Małopolski.

Cymatophoridae.

CYMATOPHORA Tr.

Or. nov. ab. „Al. ant. strigis anteriore et posteriore prope marginem inferiorem confluentibus“. Aberacja ta różni się od formy typowej rysunkiem przednich skrzydeł, gdyż obie prążki położone są znacznie bliżej siebie i łączą się w jednym punkcie od strony brzegu pachowego i przy samym brzegu pachowym. Tworzą więc rysunek podobny do ósemki, ale rozwartej u góry. Prócz tego odznacza się brakiem innych poprzecznych nakreśleń na przednich skrzydłach. Wyhodowałem z gąsienicy z okolicy Lwowa. Nadaję jej nazwę ab. *juncta*. Nowa dla Małopolski i Europy.

Geometridae.

ACIDALIA Tr.

Strigaria Hb. nov. ab. „Supra subtusque multo obscurior, murina (vel grisea), supra unicolor, subtus typice signata“. Piękna ta aberacja ma kolor ciemno-popielaty, myszaty. Wierzch jednobarwny, spód nieco jaśniejszy, znaczony typowo. Prócz tego wyróżnia się rześnecm jednobarwnem brudno-białem, typowe okazy mają je nieco ciemniejsze. Także cechuje ją zanik linii przedstrzępinowej. Złapana w Janowie koło Lwowa 29. sierpnia 1910 r.

wraz z wieloma okazami typowymi. Nadaję jej nazwę: ab. *mus*. Nowa dla Małopolski i Europy.

BOARMIA Tr.

Consortaria F. nov. ab. „dilutior, alis anterioribus et posterioribus striga undulata saturata nigra et distincta, al. ant. subtius macula apicale majore magisque signata et nigra“. Piękna ta aberacja różni się kolorem tła jaśniejszym t. j. jasno-popielatym. Zasadniczo zaś odróżnia się prążką falistą, ostro nakreśloną i dość mocno czarną, zwyczajnie zaś jest ona u tego gatunku błada i niewiele odbija od tła. Szczególnie wyróżnia tę aberację plama wierzchołkowa na spodzie skrzydeł przednich, jest bowiem znacznie większą, mocno nakreśloną i czarną. Odwrot więc przypomina nakreślenie gatunku *Boarmia roboraria* Schiff. Wyhodowana z wieloma zwykłymi okazami z gąsienic zbieranych w Polskiej Rzęśnie r. 1919. Nadaję jej nazwę ab. *pulcherrima*. Nowa dla Małopolski i Europy.

Arctiidae.

PARASEMIA Hb.

Plantaginis L. nov. ab. „alis omnibus unicoloribus albidis, corpore albidiore, signaturis nullis, mas“. Aberacja ta przedstawia typowy albinismus. Jest ona koloru brudno-białego, także ciało i różki. Tylko przy brzegu lewych skrzydeł przednich i tylnych posiada po jednej czarnej plamce, które to plamy zdarzają się nie rzadko u tego rodzaju aberacji. Zresztą nie jest czysto białą, lecz wygląda jakby nieco odymiona. Rzadki ten wyrodek złapałem w Worochcie 20. czerwca 1913 r. Nadaję jej nazwę: ab. *alba* ♂. Nowa dla Małopolski i Europy.

Lwów, w marcu 1921 r.

RÉSUMÉ.

Der Verfasser gibt folgende neue Formen von *Lepidopteren* an: 1) *Nemeobius lucina* L. ab. *albofasciata* nova ab. 2. *Hadena dusta* Esp. v. *carpathica* nov. var. 3. *Cymatophora* or. F. ab. *juncta* nov. ab. 4. *Acidalia strigaria* Hb. ab. *mus* nov. ab. 5. *Boarmia consortaria* F. ab. *pulcherrima* n. ab. 6. *Parasemia plantaginis* L. ab. ♂ *alba* n. ab.

Für Kleinpolen als neu nennt der Verfasser: 1. *Smerinthus populi* L. ab. *rufescens* Sal. Longch. 2. *Agrotis fimbria* L. ab. *brunnea* Tutt. 3. *A. f.* ab. *virescens* Tutt. 4. *A. primulae* Esp. v. *conflua* Tr. 5. *Bombycia viminalis* F. v. *obscura* Stgr. 6. *Xylina ingraca* HS. ab. (v.) *pexata* Grote.

NIEZWYKŁE ŻEROWANIE KORNIKA BRÓZDKOWANEGO (*PITYOPHTHORUS MICROGRAPHUS* L.)

[THE UNCOMMON FEEDING OF THE BARK-BEETLE
(*PITYOPHTHORUS MICROGRAPHUS* L.).]

podał

A. KOZIKOWSKI (Lwów).

Drobny ten 1·1 do 1·5 mm długości mierzący kornik występuje zwykle w żerdziowinach świerkowych, rzadziej już na jodle, sośnie pospolitej i wejmutce, a zatem na drzewach szpilkowych, jak zresztą wszystkie jemu pokrewne gatunki. Mimo to złapałem go d. 4. IX. 1914 w Rymanowie-zdroju, żerującego na czereśni. Niedowierzając sobie z powodu osobliwości żerowania tego wybitnego szkodnika drzew szpilkowych na drzewie liściastym, poprosiłem jeszcze śp. Marjana Łomnickiego o sprawdzenie oznaczenia gatunku, które potwierdziło moją determinację.

Jak na załączonej fotografii kawałka drzewa czereśni widać, był to dopiero początek żerowania, ale już z tego sądzić można, że obraz żerowania byłby taki sam, jak na drzewach szpilkowych. Komórka godowa bowiem wygryziona jest w drzewie pod korą, chodniki macierzyste zataczają poprzeczne łuki o ostrych konturach naokoło strzały, widać w nich też już poszczególne nyże jajowe i początkowy żer młodej larwy. Czy jednak potomstwo byłoby w czereśni dojrzałe i wydało owada doskonałego, jest rzeczą wątpliwą, gdyż w niektórych chodnikach macierzystych, bynajmniej niedokończonych, znalazłem nieżywe, spleśniałe samiczki.

Okazy pochodzą z młodej czereśni, którą znalazłem ściętą wśród żerdziowiny świerkowej w dolinie zdroju rymanowskiego na północny wschód od samego zdroju.